

MEMO

INTERN

Van : Maike Uijen / Claus van Heesch
Aan : Managementteam
Datum : 19-02-'16
Betreft : Evaluatie BIZOB (2012 t/m 2016)

In november 2011 is besloten om BIZOB in te huren om de inkoop- en aanbestedingstrajecten van/voor de gemeente Uden te begeleiden. Via een dienstverleningsovereenkomst is BIZOB nu bijna 4 jaar voor de gemeente Uden actief. Per mei 2016 moet een mogelijk nieuw contract/overeenkomst afgesloten worden. Aan de organisatie de vraag om de inzet van het BIZOB te evalueren.

Er zijn een vijftal betrokkenen:

- Adviseur/projectleiders
- Adviseur inkoop/aanbestedingen (inkoop coördinator)
- CPI (contact persoon inkoop)
- Afdelingsleiding (MT)
- BIZOB (in de persoon van Douwe van de Goorberg)

Destijds is beoogd onderstaande effecten te bereiken:

1. Een financieel effect: betere condities en lagere inkoopkosten als gevolg van schaalvoordelen. Lagere inkoopkosten door schaalvoordelen: dit is grotendeels gelukt, wel zijn de meeste van deze gezamenlijke trajecten met gemeenten uit Noordoost-Brabant doorlopen.
2. Een kwalitatief effect: verbeterde specificaties, verkorten van levertijden, doorbreken van machtsposities van leveranciers en optimale inkoopexpertise.
3. Een procesmatig effect: verbetering van het inkoopproces door vakkennis, functiescheiding, continuïteit van professionele inkoop binnen de organisatie (niet afhankelijk van één persoon)

I. Evaluatie vanuit de diverse adviseurs/projectleiders: door middel van een enquête zijn de adviseurs / projectleiders van projecten van de laatste twee jaar gevraagd hun oordeel te geven.

- In het algemeen is de terugkoppeling vanuit projectleiders/adviseurs positief. Zij zijn tevreden, voelen zich goed ondersteund en de beoogde resultaten worden gehaald. Alle projecten zijn binnen de beschikbare budgetten (begroting) gebleven. De planning werd in het algemeen gehaald en daar waar men te laat was, waren het vooral inhoudelijke en/of procesmatige argumenten die ervoor gezorgd hebben dat de planning niet gehaald werd.
- De doelstellingen/resultaten zijn in het merendeel van de verschillende aanbestedingstrajecten bereikt/ behaald. Bij enkele trajecten zijn de doelstellingen gedeeltelijk bereikt: bij het aanbestedingsproces voor de *bedrijfsarts* kwam naar voren dat de verwachtingen niet helder zijn gemanaged ten aanzien van het schrijven van het aanbestedingsdocument, bij het gezamenlijke project *wegmarkeringen* is er weinig tot geen communicatie geweest en heeft de samenwerking met andere gemeenten weinig positief bijgedragen. Bij het project *transport en verwerking afvalstromen milieustraat* werd de procesbegeleiding door inkoper als prima ervaren, maar voor het opstellen van programma van eisen/gunningscriteria werd ervaringsdeskundigheid in de branche gemist, met name inbreng van aandachtspunten/ontwikkelingen in de specifieke markt en ten aanzien van gunningscriteria. De meeste contracten hebben we als individuele gemeente gesloten. De vraag is of dit aan het inkooptraject gelegen heeft of aan de contactpersoon vanuit de gemeente. Bij het project *aansprakelijkheidsverzekering* werd onvoldoende gebruik gemaakt van de kennis en kunde van de materiedeskundigen van de gemeenten.
- Wat betreft de inkoopadviseurs is aangegeven dat zij hun rol prima opgepakt hebben, wel werd een enkele keer specifieke kennis van de branche/ materiedeskundigheid gemist.

- De tijdsplanning is in de ogen van projectleider/adviseur wat tegen gevallen. Dit valt vooral te verklaren omdat veel adviseurs op een laat moment beginnen en daardoor al (bijna) in de fuik van te weinig tijd zitten.
- De samenwerking en gezamenlijke contractvorming wordt nog niet optimaal benut. Veel trajecten worden nog door individuele gemeenten ontwikkeld. Hier is meer rendement te behalen: meer expertise bij elkaar te brengen. Zeker als we meer met de gemeenten uit Noordoost-Brabant gezamenlijk kunnen aanbesteden.

II. Evaluatie vanuit de adviseur Inkoop/aanbestedingen (Maike Uijen): via een kort interview is met Maike geëvalueerd.

- Op dit moment zijn er nog geen echte experts bij het BIZOB. Zo langzaamaan wordt expertise op de diverse deelterreinen ontwikkeld.
- Uden loopt bij enkele trajecten vooruit op andere gemeenten (zeker als het over de kleinere gemeenten gaat). Verzekeringentrajecten vanuit Uden zijn (als voorbeeld) goed in de markt gezet.
- In het algemeen zou er nog meer rendement uit samenwerking met andere gemeenten gehaald kunnen worden; zeker ook als we meer met onze regiegemeenten (NO-Brabant) kunnen samen optrekken.
- Prettig om met collega's vanuit BIZOB te sparren.

III. Evaluatie vanuit de CPI (contact persoon centrale inkoop: Claus van Heesch).

- Naleven van de regelgeving bij de gemeente verbeteren: via een centraal inkoopbureau met gespecialiseerde adviseurs is er meer kwaliteit m.b.t. inkoop, aanbestedingen en ook juridische aspecten. Specialisten van het Bizob signaleren eerder ontwikkelingen en kunnen die ook naar de gemeenten overbrengen.
- Organiseren van kennis van de meest relevante markten waar overheden op inkopen. Het Bizob is beter in staat om de markt te verkennen en op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen. Ook kan het Bizob sneller informatie bij partners inwinnen.
- Kennis (expertise regionaal) van het "vak" overheidsinkopen vergroten: Via de adviseurs van het Bizob blijven projectleiders van de gemeente beter geïnformeerd.
- Methodieontwikkeling: De gemeente is te klein om zelfstandig de nieuwste ontwikkelingen bij te houden. Via Bizob wordt sneller en beter op nieuwe ontwikkelingen geanticipeerd (voorbeeld: de inschrijvingsleidraad bij RAW-bestekken).
- Klachtenstroom en kort gedingen reduceren (juridische kwaliteit): er zijn in deze periode geen klachten of bezwaarprocedures geweest. De UOV (Udense bedrijven) is tevreden over de samenwerking met de gemeente/Bizob.
- Elektronisch aanbesteden uitbreiden (TenderNed) organiseren: het digitale platform. Als gemeente zijn wij daarin ver. Deze module verandert continue. Het is onmogelijk om als projectleiders (vanuit individuele gemeente) deze veranderingen bij te houden. Voor inkopers vanuit Bizob is dit veel eenvoudiger.
- Financieel voordeel: met name in de eerste jaren van de begeleiding door het Bizob is er financieel voordeel geweest. Inmiddels is na vier jaar het bijna niet mogelijk om nog scherper een financieel voordeel te behalen. Het voordeel nu is de kwaliteit van de begeleiding, de actualiteit met betrekking tot wetgeving en de diverse (landelijke, Europese) ontwikkelingen én een blijvende scherpste financieel gezien.

IV. Evaluatie vanuit Bizob (Douwe van de Goorberg)

- Bizob heeft zijn structuur in de afgelopen jaren aangepast naar een matrixorganisatie. Op inhoud (markt- en productkennis) focussen inkopers zich op de in te kopen producten en diensten (drie hoofdsegmenten, Sociaal domein, Facilitair/ ICT en zakelijke diensten en Openbare ruimte). De inkoopbegeleiding wordt bij voorkeur uitgevoerd door een inkoper uit het best passende segment. Hierdoor is de inkoper een betere gesprekspartner voor de vakspecialist van de gemeente.
- De behaalde financiële resultaten voor de gemeente Uden zijn in relatieve zin vergelijkbaar aan andere gemeenten. Absoluut worden er lagere resultaten gerapporteerd omdat de uitgaven op het sociaal domein voor een groot deel zijn ondergebracht bij de centrum gemeenten Oss en 's-Hertogenbosch en de inkoopbegeleiding binnen de afdeling Ruimte pas halverwege 2015 vorm is gaan krijgen.
- Het samenwerkingspotentieel voor regio overstijgende inkopen wordt goed benut. Binnen de sub regio Noordoost-Oost Brabant is er nog meer te bereiken met nauwere samenwerking. Dit vraagt om een gestructureerde aanpak tussen de betrokken

gemeenten. Vooral nog is de samenwerking in de sub regio met name geïnitieerd door het inkoopplatform Noordoost-Brabant. Bizob stelt een meer gestructureerde werkwijze voor waarover inmiddels met het inkoopplatform wordt gesproken. Ook de Maashorst samenwerking op ICT gebied biedt kansen ten aanzien van samenwerking. De gemeente Uden kan hiervoor een beroep doen op de aanwezige kennis en ervaring binnen Bizob. Daarnaast is Uden een gemeente waarin veel materiedeskundigheid aanwezig is. Betrokkenheid binnen inkoopteams voor gezamenlijke trajecten is dan ook waardevol voor regio gemeenten waarin deze kennis minder voorhanden is.

- Binnen de projecten waar inkoop bij betrokken is krijgt de inkoper voldoende ruimte om zijn/haar werkzaamheden goed en zorgvuldig te doorlopen. De organisatie committeert zich doorgaans aan de stappen die nodig zijn om doelstellingen ten aanzien van rechtmatigheid en doelmatigheid te waarborgen.
- Bizob is binnen de huidige werkwijze goed in staat om de onderhanden activiteiten te rapporteren. Lopende het jaar zijn er relatief veel mutaties in het opgestelde inkoopjaarplan (trajecten vervallen: geen budget of worden ad-hoc toegevoegd). De structuur in het aanleveren van input voor het inkoopjaarplan kan worden verbeterd. Aangenomen wordt dat hiervoor met name het besef dat beleidskeuzes op enig moment tot een inkoopbehoefte leidt moet groeien. Wanneer mogelijke inkoopbehoeften in de toekomst vroegtijdig kenbaar worden gemaakt is inkoop in staat hierop te anticiperen.
- Tot slot is er verbeterpotentieel in de afstemming (is iedereen op de hoogte van de actuele stand van zaken) van de voor inkooprelevante ontwikkelingen binnen de organisatie en in de omgeving van de organisatie. Hiermee kan de eenduidige uitstraling van de gemeente op inkoopgebied worden versterkt. Voorbeelden zijn het betrokken zijn en doorvertalen van afspraken/ gesprekken met de ondernemersvereniging, werkgroepen op gebied van social return e.d. naar de bij Uden betrokken inkoopadviseurs.

V. Vanuit de afdelingsleiding / MT: Evaluatie wo. 2 maart (MT-lang)

Onderstaande vragen zijn een leidraad voor de evaluatie

- Kun je een kwalitatieve verbetering herkennen?
- Zijn er financiële voordelen?
- Hoe is de samenwerking met andere gemeenten?
- Hoe verloopt het proces van inkoop/aanbesteding? Is er meer structuur? Grip?
- Wordt op tijd een jaarplanning gemaakt? En afgestemd?
- Zijn er voldoende overleg/evaluatiemomenten?
- Hoe verloopt het contact/afstemming met de adviseurs van het BIZOB?
- Hoe wordt de helpdeskfunctie door het BOZOB ervaren?
- Heb je nog punten ter verbetering?

Evaluatie n.a.v. de bij de start benoemde effecten:

- Ad 1. Lagere inkoopkosten door schaalvoordelen: dit is grotendeels gelukt, wel zijn de meeste van deze gezamenlijke trajecten met gemeenten uit noordoost-brabant doorlopen.
- Ad 2 en 3. Kwalitatief: verbeterde specificaties en optimale inkoopexpertise (leren van elkaar): dit is zeker het laatste jaar het geval, voornamelijk doordat er binnen BIZOB een commodity indeling is gemaakt in sociaal domein, openbare ruimte en facilitair & ict. De inkopers zijn daardoor beter in staat om zich te verdiepen in de markt en het product.
- In het collegevoorstel is destijds gekozen voor een voorlopige samenwerking met bizob met als uiteindelijk doel om te groeien naar een zelfstandig opererend regionaal bureau inkoop Noordoost-Brabant.
- Met het oog op de groei naar een zelfstandig opererend regionaal zijn initiatieven ontwikkeld en verkenningen gedaan, maar blijkt op korte termijn een brug te ver. Grotendeels ligt dit buiten de invloedssfeer van zowel de gemeente Uden als die Bizob.
- De snel veranderende wet- en regelgeving met betrekking tot aanbesteden (Aanbestedingswet, Europese Richtlijn) en de accountant stellen steeds hogere eisen aan de aanbestedingsdocumenten en de inrichting van de processen eromheen. Denk aan digitalisering, rechtmatigheid en contractbeheer.
- Voor een effectieve en efficiënte bedrijfsvoering is een professioneel georganiseerde inkoopfunctie belangrijk.
- Constructie Uden m.b.t. de personele bezetting: Men kan op verschillende manieren inkoop organiseren, zoals geheel met alleen eigen mensen, geheel inhuren van inkoopcapaciteit of een combinatie van voorgaande. Voordelen van de laatste vorm is dat de invloed op beleid en prioritering bij de eigen organisatie blijft. Daarnaast blijven korte lijnen bestaan en blijft

kennis geborgd. Er bestaat flexibiliteit en continuïteit en de kosten liggen niet op het allerhoogste niveau (van geheel inhuren).

Aanvulling m.b.t. gekozen governance-structuur door BIZOB ná 01-04-'16:

Op dit moment lopen er nog gesprekken of de door de BIZOB gekozen governance-structuur voor de gemeente Uden de juiste keuze is. Het komt erin het kort op neer dat teveel risico's bij de deelnemende gemeenten neergelegd wordt. Ook is de vraag of de gekozen constructie nl. een stichting wel de juiste is.

Bijlage: Overzichtslijst aanbestedingstrajecten t/m november 2015

Naam	Traject	Evaluatie formulier	Corsa Dossiernr.	Corsa Stuknr. ovk	Samen met
Mari van Roosmalen	OMOP Rioolrenovatie Onderhoud riolering 2014-2015	Opnieuw opgevraagd	D00027843	-	Veghel/Bizob
Gea van den Berg	Bestemmingsplan buitengebied 2015	V	D00056593	15.048244	
Gerrie van Herpen	Raamovereenkomst Sportinventaris	maandag			
Henny van de Vorst	Raamovereenkomst Ledigen parkeerautomaten 2013-2016	V	D00022841	13.047626	
Hiltja Hoff	Transport en afvalstromen milieustraat	V			
Hans Wösten	Hardware werkplekken, vervangen PC's en beeldschermen 2014	V	D00067629		
Irmgard Kamphuis	Beheer openbare verlichting 2014-2018	V	D00028606	14.045315	Veghel/Bizob
Ilse Scholten	Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering 2015-2018	V pdf	D00040191		Bizob gemeenten
Ilse Scholten	Wagenparkverzekering 2015-2018	V pdf	D00041387		
Ilse Scholten	WGA Verzekering eigen risicodragers	V pdf			
Juanita vd Hoek	Hulp bij het huishouden 2014-2024	V mail	D00062184	divers	
Jos Minkels	Mobiele telefonie 2013-2016	V	D00023193	13.063816	Bizob gemeenten
Jos Minkels	Mobiele telefonie 2016-2019	X	D00055589		
Jos Minkels	Levering dranken gemeentelijke accommodaties 2014-2018	V	D00032722		
Jos Minkels	Levering print- en kopieerpapier 2014-2017	V	D00039723		Veel gemeenten/ CIB
Jos Minkels	Raamovereenkomst kantoorartikelen 2013-2016	V	D00067610	15.128049	No-b gemeenten
Jos Minkels	Vervangen vloerbedekking	V			
Jos Minkels	Drukwerk (briefpapier en enveloppen) 2015-2018	V	D00055592		

Naam	Traject	Evaluatie formulier	Corsa Dossiernr.	Corsa Stuknr. ovk	Samen met
Robert Bikha	Aanschaf diagnosesysteem	V			
Jan van den Hurk	Conditiemetingen en opstellen MJOP's 2014	V	D00067836	14.070864	
Claus v Heesch	Beheer en management VvE Muzerijk 2015-2016	V	D00046741	15.008474	
Jos Minkels	Bedrijfsleider, schoonmaak, glasbewassing Muzerijk 2015	V		15.175708	
Michiel van Loon	Basiskaart Grootschalige Topografie (BGT) transitie GBKN	V		15.174110	
Monique Sepers	Verbouwing De Schakel te Volkel 2012	V	D00067830	15.129538	
M. Wagemakers	Accountantscontrole 2015-2018	V	D00043661	15.128241	
Michel vd Hurk	Renovatie kleedkamers sporthal De Stigt 2015	V	D00067471	15.124233	
Michel vd Hurk	Renovatie kleedkamers sporthal De Wervel 2015	V	D00067470	15.124447	
Renske Meijers	Re-integratie life coaching	V			
Renske Meijers	Re-integratie Nederlands als 2e taal	V			
Renske Meijers	Re-integratie Jobcoaching/Werkstage	V			
Jan vd Hurk	Verbouwing Theater Markant	V	D00068176	15.159291	
Theo Bus	Bestemmingsplan woongebieden 2015	V	D00062215	15.085787	
Patrick Gooren	Raamovereenkomst asfaltonderhoud	V			Veghel/Bizob
Ton Franken	Wegmarkeringen	V			Bizob gemeenten
Ton Verhoeven	Levering en installatie PV panelen (zonnepanelen) 2013	X ODBN	D00067821	15.128936	
Ton Verhoeven	Zonnepanelen drie gemeentelijke gebouwen 2014	X ODBN	D00067845	14.062167	
Rianne v Veldhuizen	Zwemvervoer 2014-2016	V	D00040933	14.104597	
Katrien Staelens	Bedrijfsarts	V			
Wim Althuizen	Onderhoud vijvers en watergangen	V			
Theo de Haas	Groot Onderhoud diverse straten Odiliapeel	V			
Wim Althuizen	Onderhoud bermen en watergangen	V			
Harry Bouquet	Groot Onderhoud Noordelijke Rondweg	V			
Wim Althuizen	Snoeien bomen binnen de kom 2015-2017	V	D00074685	15.182591	
Wim Althuizen	Snoeien bomen buiten de kom 2015-2017	V	D00074688	15.178221	
-	Elektriciteit en gas	-			No-b gemeenten
Patrick Gooren	Raamovereenkomst verkeersborden	V			No-b gemeenten
S. Wongsodjiwo	Leerlingenvervoer	V			No-b gemeenten

Naam	Traject	Evaluatie formulier	Corsa Dossiernr.	Corsa Stuknr. ovk	Samen met
Lian Strik	Wmo-hulpmiddelen	V			No-b gemeenten
Lian Strik	Trapliften	V			No-b gemeenten
Marloes Bouwman	Payrolling en uitzendkrachten	V INOB			No-b gemeenten